

Guía docente

Datos Identificativos				
			2023/24	
Asignatura (*)	Práctica Sustantiva Civil I	Código	612553004	
Titulación	Máster Universitario en Avogacía e Procuradoría			
Descriptorios				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Máster Oficial	1º cuatrimestre	Primero	Obligatoria	3
Idioma	Castellano			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Privado			
Coordinador/a	Bello Janeiro, Domingo	Correo electrónico	domingo.bello@udc.es	
Profesorado	Bello Janeiro, Domingo	Correo electrónico	domingo.bello@udc.es	
Web	www.dereito.udc.es			

<p>Descrición general</p>	<p>Descrición xeral Obxectivo xeral: a formación ten por obxecto que o alumno/a adquira as habilidades, actitudes e coñecementos en materia de Dereito sustantivo civil, en relación co asesoramento dos intereses encomendados, a análise e redacción dos documentos xurídicos, dirección de procedementos xudiciais e, en xeral, ao correcto exercicio da profesión neste ámbito. En particular, nesta materia estudanse os arrendamentos inmobiliarios, o réxime xurídico da propiedade horizontal e da propiedade intelectual, o réxime de protección de datos persoais e a compravenda de bens de consumo.</p> <p>1. Arrendamentos e precario. Obxectivos: coñecer as peculiaridades dos arrendamentos urbanos. Coñecer e aprender a aplicar correctamente o réxime de actualización de renda. Coñecer as disposicións comúns para o réxime de arrendamento de vivenda e uso distinto. Coñecer as peculiaridades dos procesos en materia arrendaticia. Distinguir as peculiaridades do xuízo de desafiuzamento. Habilidades: distinguir as distintas partes e cláusulas do contrato de arrendamento de vivenda e a súa forma de suspensión, resolución e extinción. Redactar un contrato de arrendamento de vivenda. Saber actualizar a renda. Saber comunicar a extinción por expiración do prazo. Elixir o proceso máis adecuado aos intereses do cliente. Redactar demanda e formular oposición. Saber como poñer fin ao arrendamento. Actitudes: ter presente a data do contrato para asesorar ao cliente. Ter sempre presente os intereses do cliente á hora de redactar un contrato. Ter en conta as repercusións fiscais do contrato. Examinar a proba existente para a redacción da demanda e preparar a mesma. Analizar sempre a xurisprudencia existente sobre a materia.</p> <p>2. Propiedade horizontal. Obxectivos: coñecer a importancia do título constitutivo. Coñecer como actúan os títulos de obra nova e división horizontal no tráfico xurídico, as súas especialidades, momento de constitución, requisitos, modificación. Coñecer as formas de constitución e extinción das comunidades de propietarios. Coñecer o contido habitual, a forma de aprobación, as maiorías necesarias para a súa modificación dos estatutos das comunidades. Saber cales son os dereitos e deberes dos propietarios. Coñecer cales son e como funcionan os órganos das comunidades. Coñecer como funcionan as maiorías e as cotas de participación na adopción de acordos. Coñecer as particularidades procesales que se derivan do réxime de propiedade horizontal. Coñecer a forma de impugnación de acordos ante os tribunais. Coñecer as posibilidades de reclamación da comunidade por impago de cotas e a súa lexitimación. Habilidades: manexar as escrituras de obra nova e división horizontal. Diferenciar os elementos privativos dos comúns. Comprender as contas dos administradores da comunidade. Determinar o procedemento máis adecuado aos intereses do cliente. Distinguir as funcións propias do presidente e o secretario da comunidade. Distinguir entre as maiorías necesarias para os distintos tipos de acordo. Actitudes: afacerse a analizar os contidos das escrituras de división horizontal. Habituar a analizar os libros de actas da comunidade. Afacerse a analizar as cláusulas dos estatutos da comunidade. Documentar convenientemente os acordos. Defender os intereses dos clientes na xunta de propietarios. Examinar a documentación comunitaria precisa para determinar as maiorías necesarias.</p> <p>3. Propiedade intelectual e protección de datos profesionais. Obxectivos: coñecemento da relación entre propiedade intelectual tradicional e a súa aplicación ás novas tecnoloxías. Coñecemento das entidades ante as que se tramitan as inscricións dos dereitos e as reclamacións relacionadas cos mesmos. Lei orgánica de protección de datos de carácter persoal. Conceptos en materia de protección de datos. Axencia de protección: funcións, potestades e actuacións. Habilidades: informar ao cliente dos pasos a seguir para preservar os dereitos en materia de propiedade intelectual. Tramitar as inscricións dos mesmos. Presentar e tramitar reclamacións en defensa dos dereitos de propiedade intelectual en conflito. Identificar correctamente as obrigacións das partes en materia de protección de datos. Formulación de reclamacións. Actitudes: ter presentes os dereitos derivados da propiedade intelectual para o autor. Habilidade para identificar e situar correctamente os dereitos e obrigacións de cada parte. Capacidade para valorar correctamente os riscos derivados do incumprimento das obrigacións en materia de protección de datos. Asumir a existencia dun área nova de traballo da abogacía integrada polos dereitos e deberes integrados nas novas tecnoloxías.</p>
----------------------------------	---

Competencias del título

Código	Competencias del título
A1	C1. Distinguir las técnicas dirigidas a la averiguación y establecimiento de los hechos en los distintos tipos de procedimiento, así como en la elaboración de documentos procesales, en los interrogatorios y en las pruebas periciales.
A2	C2. Determina la instancia jurisdiccional y la acción procedente para la defensa de los derechos de los clientes.
A3	C3. Describe con detalle las diferentes técnicas de composición de intereses.
A4	C4. Determina el instrumento extrajudicial y la actuación procedente para la mejor solución de los problemas de los clientes.
A5	C5. Reconoce las distintas responsabilidades vinculadas al ejercicio de la actividad profesional, incluyendo el funcionamiento básico de la asistencia jurídica gratuita y la promoción de la responsabilidad social de la persona que ejerce la abogacía o la procura.

A6	C6. Identifica las situaciones de conflicto de intereses que pueden producirse en la práctica profesional.
A7	C7. Formula los requerimientos de prestación y organización determinantes para el asesoramiento jurídico y representación procesal.
A8	C8. Identifica la instancia, jurisdiccional o no jurisdiccional, como estrategia más adecuada, así como la acción o actuación procedentes para la defensa de los intereses y derechos del ciudadano o cliente.
A9	C9. Reconoce el instrumento jurídico procedente para representar a los interesados ante terceros, ante las administraciones públicas y ante los órganos jurisdiccionales.
A10	C10. Identifica los actos jurídicos que requieran, para su eficacia, de la intervención notarial y los que necesitan inscripción registral.
B1	H1. Aplica correcta y adecuadamente los conocimientos especializados adquiridos en el grado en el ejercicio profesional ante tribunales o autoridades públicas, así como en las funciones de asesoramiento, respetando los principios y valores democráticos y los Objetivos de Desarrollo Sostenible.
B2	H2. Emplea convenientemente los métodos alternativos a la vía jurisdiccional para la solución a conflictos jurídicos.
B3	H3. Realiza eficaz y correctamente los actos de comunicación de las partes en el proceso.
B4	H4. Diferencia, de forma clara y precisa, los intereses privados que representan los profesionales del Derecho con los de carácter público cuya ejecución la ley y los tribunales le encomiendan, en el ámbito de la colaboración con los tribunales en la ejecución de las resoluciones judiciales.
B5	H5. Emplea adecuadamente las técnicas de resolución de conflictos más pertinentes a cada situación y contexto.
B6	H6. Utiliza los procedimientos, protocolos, sistemas y aplicaciones judiciales, que requieran los actos de comunicación y cooperación con la Administración de Justicia con especial atención a los de naturaleza electrónica, informática y telemática.
B7	H7. Maneja técnicas de trabajo en equipo dirigidas a alcanzar una mayor eficiencia mediante el acceso a fuentes de información, el conocimiento de idiomas, la gestión del conocimiento y el manejo de técnicas y herramientas aplicadas.
B8	H8. Planifica la estructura organizativa del despacho profesional en función de los recursos humanos que lo integran y del tipo de clientes al que se dirija.
C1	COM1. Integrar de forma ajustada el derecho a la defensa y la postulación procesal de los clientes en el marco de los sistemas de tutela jurisdiccionales nacionales e internacionales.
C2	COM2. Emplear adecuadamente las técnicas procesales en la ejecución de los actos que tienen lugar en los distintos órdenes jurisdiccionales, con especial atención a los plazos, actos de comunicación, ejecución y vías de apremio.
C3	COM3. Actuar respetando los derechos y deberes deontológicos profesionales de la persona que ejerce la abogacía o la procura en las relaciones con clientes, otras partes, tribunales, autoridades y otros profesionales.
C5	COM5. Preservar el secreto profesional y la confidencialidad en relación con los asuntos que tiene encomendados con independencia de criterio
C7	COM7. Definir y articular un protocolo de gestión económica y fiscal para el despacho profesional, de compliance y de protección de riesgos laborales y de datos de carácter personal
C8	COM8. Exponer de forma oral y escrita hechos, y extraer argumentalmente consecuencias jurídicas, en atención al contexto y al destinatario al que vayan dirigidos
C9	COM9. Desarrollar trabajos profesionales en equipos específicos e interdisciplinares. das, de acuerdo en su caso con las modalidades propias de cada ámbito procedimental.
C10	COM10. Interactuar de forma apropiada con los ciudadanos y las ciudadanas, instituciones y otras personas profesionales.

Resultados de aprendizaje

Resultados de aprendizaje	Competencias del título
---------------------------	-------------------------

<p>Descrición xeral Obxectivo xeral: a formación ten por obxecto que o alumno/a adquira as habilidades, actitudes e coñecementos en materia de Dereito sustantivo civil, en relación co asesoramento dos intereses encomendados, a análise e redacción dos documentos xurídicos, dirección de procedementos xudiciais e, en xeral, ao correcto exercicio da profesión neste ámbito. En particular, nesta materia estudanse os arrendamentos inmobiliarios, o réxime xurídico da propiedade horizontal e da propiedade intelectual, o réxime de protección de datos persoais e a compravenda de bens de consumo. 1. Arrendamentos e precario. Obxectivos: coñecer as peculiaridades dos arrendamentos urbanos. Coñecer e aprender a aplicar correctamente o réxime de actualización de renda. Coñecer as disposicións comúns para o réxime de arrendamento de vivenda e uso distinto. Coñecer as peculiaridades dos procesos en materia arrendaticia. Distinguir as peculiaridades do xuízo de desafiuzamento. Habilidades: distinguir as distintas partes e cláusulas do contrato de arrendamento de vivenda e a súa forma de suspensión, resolución e extinción. Redactar un contrato de arrendamento de vivenda. Saber actualizar a renda. Saber comunicar a extinción por expiración do prazo. Elixir o proceso máis adecuado aos intereses do cliente. Redactar demanda e formular oposición. Saber como poñer fin ao arrendamento. Actitudes: ter presente a data do contrato para asesorar ao cliente. Ter sempre presente os intereses do cliente á hora de redactar un contrato. Ter en conta as repercusións fiscais do contrato. Examinar a proba existente para a redacción da demanda e preparar a mesma. Analizar sempre a xurisprudencia existente sobre a materia. 2. Propiedade horizontal. Obxectivos: coñecer a importancia do título constitutivo. Coñecer como actúan os títulos de obra nova e división horizontal no tráfico xurídico, as súas especialidades, momento de constitución, requisitos, modificación. Coñecer as formas de constitución e extinción das comunidades de propietarios. Coñecer o contido habitual, a forma de aprobación, as maiorías necesarias para a súa modificación dos estatutos das comunidades. Saber cales son os dereitos e deberes dos propietarios. Coñecer cales son e como funcionan os órganos das comunidades. Coñecer como funcionan as maiorías e as cotas de participación na adopción de acordos. Coñecer as particularidades procesais que se derivan do réxime de propiedade horizontal. Coñecer a forma de impugnación de acordos ante os tribunais. Coñecer as posibilidades de reclamación da comunidade por impago de cotas e a súa lexitimación. Habilidades: manexar as escrituras de obra nova e división horizontal. Diferenciar os elementos privativos dos comúns. Comprender as contas dos administradores da comunidade. Determinar o procedemento máis adecuado aos intereses do cliente. Distinguir as funcións propias do presidente e o secretario da comunidade. Distinguir entre as maiorías necesarias para os distintos tipos de acordo. Actitudes: afacerse a analizar os contidos das escrituras de división horizontal. Habitarse a analizar os libros de actas da comunidade. Afacerse a analizar as cláusulas dos estatutos da comunidade. Documentar convenientemente os acordos. Defender os intereses dos clientes na xunta de propietarios. Examinar a documentación comunitaria precisa para determinar as maiorías necesarias. 3. Propiedade intelectual e protección de datos profesionais. Obxectivos: coñecemento da relación entre propiedade intelectual tradicional e a súa aplicación ás novas tecnoloxías. Coñecemento das entidades ante as que se tramitan as inscricións dos dereitos e as reclamacións relacionadas cos mesmos. Lei orgánica de protección de datos de carácter persoal. Conceptos en materia de protección de datos. Axencia de protección: funcións, potestades e actuacións. Habilidades: informar ao cliente dos pasos a seguir para preservar os dereitos en materia de propiedade intelectual. Tramitar as inscricións dos mesmos. Presentar e tramitar reclamacións en defensa dos dereitos de propiedade intelectual en conflito. Identificar correctamente as obrigacións das partes en materia de protección de datos. Formulación de reclamacións. Actitudes: ter presentes os dereitos derivados da propiedade intelectual para o autor. Habilidade para identificar e situar correctamente os dereitos e obrigacións de cada parte. Capacidade para valorar correctamente os riscos derivados do incumprimento das obrigacións en materia de protección de datos. Asumir a existencia dun área nova de traballo da abogacía integrada polos dereitos e deberes integrados nas novas tecnoloxías.</p>	AP1	BP1	CP1
	AP2	BP2	CP2
	AP3	BP3	CP3
	AP4	BP4	CP5
	AP5	BP5	CP7
	AP6	BP6	CP8
	AP7	BP7	CP9
	AP8	BP8	CP10
	AP9		
	AP10		

4. Compravenda de bens de consumo. Obxectivo: coñecemento do réxime xurídico propio da compravenda de bens de consumo, incluíndo as técnicas de contratación a distancia (on-line) e fora de establecemento mercantil, así coma as modalidades de financiación da mesma. Estudo do réxime de garantías e responsabilidades por incumprimentos e por danos, tanto do fabricante / produtor, coma do vendedor e, de ser o caso, do importador. Habilidades: Coñecer os mecanismos para facer valer os dereitos do comprador / consumidor, do vendedor / distribuidor e do fabricante / produtor.	AP1	BP1	CP1
	AP2	BP2	CP2
	AP3	BP3	CP3
	AP4	BP4	CP5
	AP5	BP5	CP7
	AP6	BP6	CP8
	AP7	BP7	CP9
	AP8	BP8	CP10
	AP9		
	AP10		

Contenidos	
Tema	Subtema
1.- Arrendamentos e precario. Profs. responsables: María Asunción Jiménez de Llano Zato (avogada) e Antonio Sanz Fernández (avogado). Contidos: arrendamentos urbanos. Lexislación aplicable e modalidades contractuais. Peculiaridades contractuais. Dereitos das partes, prazos, prórroga, renda, obras, melloras? Falta de pago, extinción do prazo. Procesos arrendaticios: xuízo ordinario e verbal. Precario: especialidades procesuais, efectos de cosa xulgada da sentenza.	Contidos: arrendamentos urbanos. Lexislación aplicable e modalidades contractuais. Peculiaridades contractuais. Dereitos das partes, prazos, prórroga, renda, obras, melloras? Falta de pago, extinción do prazo. Procesos arrendaticios: xuízo ordinario e verbal. Precario: especialidades procesuais, efectos de cosa xulgada da sentenza.
2.- Propiedade horizontal. Prof. responsables: María Consuelo Sánchez Mariño (avogada) e María Asunción Jiménez de Llano Zato (avogada). Contidos: título constitutivo: obra nova e división horizontal. Réxime de uso do edificio. Elementos privativos e comúns. Comunidade de propietarios: dereitos e deberes; funcionamento (órganos, impago de cotas, adopción de acordos); procedementos: impago de cotas, impugnación de acordos, actividades molestas.	Contidos: título constitutivo: obra nova e división horizontal. Réxime de uso do edificio. Elementos privativos e comúns. Comunidade de propietarios: dereitos e deberes; funcionamento (órganos, impago de cotas, adopción de acordos); procedementos: impago de cotas, impugnación de acordos, actividades molestas.
3.- Propiedade intelectual e protección de datos persoais. Profs. responsables: Lucía Silvoso Fuentes (avogada) e Domingo Bello Janeiro. Contidos: Regulación específica dos procesos en materia de propiedade intelectual (venta ilegal de cd, dvd, top manta, descargas en liña de obras protexidas) posibilidades de oposición do demandado. Protección de datos persoais: modalidades de tutela. A responsabilidade civil como instrumento de tutela do dereito a protección de datos persoais.	Contidos: Regulación específica dos procesos en materia de propiedade intelectual (venta ilegal de cd, dvd, top manta, descargas en liña de obras protexidas) posibilidades de oposición do demandado. Protección de datos persoais: modalidades de tutela. A responsabilidade civil como instrumento de tutela do dereito a protección de datos persoais.
Compravenda de bens de consumo (Prof. responsable: Domingo Bello Janeiro)	1. A regulación da compravenda de bens de consumo. 2. As técnicas e modalidades da venda de bens de consumo. A venda celebrada a distancia (on-line) e fora de establecemento mercantil. 3. Réxime de conformidade e responsabilidade do fabricante, do vendedor e do importador. La seguridad de los bienes de consumo.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / traballo autónomo	Horas totales
Análisis de fontes documentales	A3 A1 A2 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 B1 B2 B3 B4 B6 B7 C1 C3 C5 C7 C8 C9 C10	5	5	10
Prueba de resposta múltiple	B2 B4 B5 B8 C2 C5	2	6	8
Prueba de resposta breve	A2 A4 A7 A9 B3 B4 B5 B8 C1 C2	2	8	10
Estudio de casos	A3 A1 A2 A4 A7 A9 B2 B3 B4 B5 B8 C1 C2	6	18	24
Sesión magistral	A3 A1 A2 A4 A7 A9 B2 B3 B4 B5	19	0	19
Atención personalizada		4	0	4

(*Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análisis de fontes documentales	Estudo, redacción e preparación de documentos relacionados coa profesión de avogado.
Prueba de resposta múltiple	Proba obxectiva que consiste en suscitar unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só una delas é válida.
Prueba de resposta breve	Proba obxectiva dirixida a provocar o recordo dunha aprendizaxe presentada. Preséntase un enunciado en forma de pregunta para responder cunha frase específica, palabra, ou cifra.
Estudio de casos	Plantexamento polo Profesor de supostos prácticos e resolución conxunta e interactiva na aula, con formulación de preguntas que permitan ós alumnos argumentar e razoar sobre os coñecementos adquiridos.
Sesión magistral	Explicación por parte do profesor de materias incluídas nos contidos da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudio de casos Análisis de fontes documentales	Tanto o estudo de casos prácticos como a asistencia a xuízos simulados implica atención personalizada por parte do profesor responsable. O profesor resolverá as dúbidas dos alumnos tanto a través de titorías colectivas, como individuais, presenciais ou ben a través de moodle, correo electrónico o teams.

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Prueba de resposta breve	A2 A4 A7 A9 B3 B4 B5 B8 C1 C2	Proba obxectiva que consiste en suscitar unha cuestión en forma de pregunta directa ou de afirmación incompleta, e varias opcións ou alternativas de resposta que proporcionan posibles solucións, das que só una delas é válida.	20
Estudio de casos	A3 A1 A2 A4 A7 A9 B2 B3 B4 B5 B8 C1 C2	Resolución argumentada de supostos prácticos, ben na aula ou a través de Moodle.	20

Prueba de respuesta múltiple	B2 B4 B5 B8 C2 C5	Proba obxectiva dirixida a provocar o recordo dunha aprendizaxe presentada. Preséntase un enunciado en forma de pregunta para responder cunha frase específica ou palabra.	60
------------------------------	-------------------	--	----

Observaciones evaluación

Fuentes de información

Básica	Bibliografía básica Crespo Aullé, F., Guilarte Gutiérrez, V. (Dir.) (2014). Comentarios a la Ley de Arrendamientos Urbanos. Pamplona: Lex Nova - Thomson Reuters Bercovitz Rodríguez-Cano, A. (Dir.) (2014). Comentarios a la Ley de Propiedad Horizontal (5.ª ed.). Pamplona: Aranzadi - Thomson Reuters Bercovitz Rodríguez-Cano, R. (Coord.) (2019). Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual (5.ª ed.). Madrid: Tecnos Troncoso Reigada, A. (Dir.) (2010). Comentario a la Ley Orgánica de Protección de Datos de Carácter Personal. Madrid: Civitas Piñar Manas, José Luis (Dir.) (2016). Reglamento General de Protección de Datos. Hacia un nuevo modelo europeo de privacidad. Madrid, Ed. Reus Bercovitz Rodríguez-Cano, R. (Dir.) (2020). Comentarios a la Ley de Arrendamientos Urbanos. Cizur Menor, Ed. Aranzadi Bello Janeiro, D., El precario, Editorial Comares, Granada, 1999Bello Janeiro, D., La Fianza, forma y protección registral en los Arrendamientos Urbanos, Difusión Jurídica, 2011 Análise doutras fontes documentais, particularmente sentenzas dos distintos órganos xurisdiccionais e escritos elaborados polos avogados no exercicio diario da súa profesión. Bibliografía complementaria Carrasco Perera, Á.; Cordero Lobato, E. y González Carrasco, Mª C. (2012). Derecho de la construcción y la vivienda. Cizur Menor: Ed. Aranzadi
Complementaria	

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Asignaturas que continúan el temario

Técnicas Instrumentales/612553002

Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías